

HET GESPREK VAN DE DAG

'De waarheid zal boven water komen'

Onderwijzer Harry Valkenier in gevecht met de BVD

De koude oorlog mag dan onderhand een decennium historie zijn, Haarlemmer Harry Valkenier zit er voor zijn gevoel nog midden in. De onderwijzer voert al een jaar of dertien tegen de Binnenlandse Veiligheids Dienst een juridisch gevecht, volgens hem de nasleep van het al lang bijgelegde conflict tussen Oost en West. Zijn verhaal, dat vanavond uitgebreid wordt belicht in het tv-programma Dossier Weerwerk (Nederland 3, 21.03 uur), begon in 1985 op het strand van Den Helder met de vondst van een onduidelijk pakketje. De marine keek ernaar en zag er niets in. Gealarmeerd door de mededeling dat het bundeltje papier onder mysterieuze omstandigheden uit een Helder museum was ontvreemd, besloot Valkenier zelf op onderzoek uit te gaan. Voor hem is het bijna een uitgemaakte zaak dat hij inzage heeft gehad in het logboek van een Russische onderzeeër, getorpedeerd door de Noorse marine. „De bedreigingen van een BVD-agents hebben mij strijdbaar gemaakt. De waarheid zal boven water komen.”

Persoonlijk zegt Harry Valkenier geen geheimen te hebben, de Staat der Nederlanden volgens hem des te meer. Dat de BVD sinds jaar en dag speciale belangstelling voor hem aan de dag legt, is voor de Haarlemse onderwijzer net zo'n vanzelfsprekend gegeven als twee maal twee vier is. Maar wat door de aren heen achter zijn rug om rool aan gegevens over hem zijn verzameld, daarvan is hem

sorterend onder de BVD. Voor mij was de maat helemaal vol, toen ik erachter kwam dat die kerel ook in de buurt naar mij was gaan informeren." Valkenier zegt anders dan anderen te zijn. De meeste mensen die ooit mot hadden met de BVD, hielden zich nadien gedeisd. Hij dus niet. „Maar ik sleepte de ene na de andere BVD'er voor de rechter. En dat

omains aannemende juridische persie weinig gewaar geworden.

„De Arob-procedure die ik heb aangespannen om in het bezit te komen van mijn BVD-dossier heeft niet meer opgeleverd dan een soort juridische peepshow in de bibliotheek van Binnenlandse Zaken. Die zaak heb ik gewonnen, maar de andere partij heeft de uitspraak van de Raad van State zo uitgelegd dat mij inzage werd verleend in wat ze van mij hadden. Of beter gezegd, wat ze beweerden van mij te hebben.”

Bij de Marine wordt de zaak van het verdwenen Russische logboek afgedaan als een sterk overdreven en opgeklapt verhaal. Het eertijds uit de kluis van het Dorus Rijkmuseum gestolen document was van nul en generlei waarde.

Valkenier gelooft dat het pakketje, in 1985 op het strand gevonden door zijn kameraad Pim Veltkamp, een veel minder onschuldige lading droeg dan Binnenlandse Zaken onveranderd doet voorkomen. Ten eerste was daar een medewerker van de Marine Inlichtingen Dienst, die eerst ongemeen veel interesse toonde voor de vondst, maar na drie maanden beweerde niets met de beschreven vellen te kunnen, omdat ze onleesbaar waren. „Heel vreemd, want met eigen ogen heb ik de cyrillicische, met bruine inkt op geel papier geschreven letters gezien. En zo blijft het natuurlijk ook een hoogst vreemde zaak dat het pakketje, notabene op zijn advies opgeborgen in de kluis van het reddingsmuseum Dorus Rijkmuseum, maar kon verdwijnen.”

Toch al de natte vinger-theorie aanhangend dat vriend Veltkamp een logboek van een Russische schip van het Helderse strand had opgeraapt, werd Valkenier in zijn vermoeden gesteerd na lezing van de recensie van een boek, geschreven door de Zweedse professor Leitenberg. Die schreef dat volgens

Harry Valkenier: „Andere mensen hebben een elektrische trein, ik zie deze kwestie onderhand als een hobby.”

FOTO • UNITED PHOTOS DE BOER • RICK NEDERTIGT

voorraaddepots werden aangelegd door Russische onderzeeërs in neutrale wateren, een goeie driehonderd meter onder de zeespiegel. Dat gebeurde volgens Miltenberg dan vooral voor de fjordenkust van Noorwegen. Hij schreef ook dat de Noorse marine bij de vleet Russische duikboten torpedeerde.” VPRO Radio achtte in de jaren tachtig het verhaal van Valkenier aannemelijk genoeg om hem een twintig minuten durende belronde te gunnen. Na enkele telefoontjes bemachtigde hij het nummer van een

kenier meteen op de bluf werd genomen. „Ik heb hem uitgebreid gefeliciteerd met het succesvolle bombardement van een Russische onderzeeër. Hij reageerde onmiddellijk dat de Noorse marine dat niet had gedaan.”

Een paar dagen later stond er bij hem iemand op de stoep, die zich uitgaaf voor politieambtenaar. „Hij zei dat er iets met mijn broer was. Maar die kerel was nog niet binnen of hij begon te vertellen dat Binnenlandse Zaken een telex had gestuurd met de vraag wie me-

zei ook dat er iets in stond over een logboek en over een Russische onderzeeër. Ik maakte hem kenbaar dat alles maar eens goed in de openbaarheid moest komen. Op zijn beurt dreigde hij over lijken te zullen gaan, mocht zijn naam ooit in de publiciteit komen.”

„In reactie daarop heb ik de toenmalige Haarlemse burgemeester Schmitz schriftelijk in kennis gesteld van mijn ongenoegen over het optreden van de bewuste politie-ambtenaar. Schmitz schreef me terug dat het een actie betrof van de Poli-

sebedden handelen die lui altijd in het duister.” Hij ontkent ten stelligste een querulant te zijn. En voor zo ver Valkenier het kan inschatten vrienden en collega's al evenmin. „Dat komt, omdat ik telkens mijn gelijk heb kunnen halen bij de rechter. De eerste Arob-zaak die ik destijds glansrijk won, was eigenlijk een doorbraak. Omdat bleek dat de Nederlandse wetgeving niet spoorde met allerlei Europese verdragen over mensenrechten. Dus moest er een nieuwe wet aangaande de BVD worden gemaakt. Dijkstal heeft dat beloofd, maar inmiddels is hij minister af en zijn we vier jaar verder. Kennelijk zitten ze in Den Haag erg met deze zaak in de maag.”

De 48-jarige Haarlemmer denkt te weten waarom. Al surfend over de elektronische snelweg vond hij onlangs op Internet een website van het Russische Nikitincomité. „Ik las dertien kantjes over ongelukken met Russische kernonderzeeërs. Het kan dus zijn dat het logboek afkomstig is van een Russische kernonderzeeër, die ergens radioactiviteit ligt te lekken. Niemand hoeft zich zogenaamd ongerust te maken, maar omdat Nikitin al die ongelukken keurig in kaart heeft gebracht, is wel de doodstraf tegen hem geëist. Niet alleen vanwege de aantasting van mijn goede naam, maar ook voor hem zet ik hier zijn missie voort.”

De zaak heeft Valkenier veel tijd, maar geen gulden gekost. „Sterker nog: ik hou er nog geld aan over. Op humanitaire gronden is BVD-slachtoffer Wilman vijftig mille schadevergoeding geboden. Hetzelfde bedrag claim ik als niet alle stukken over mij op tafel komen. Ik weet dat mijn tegenstrevers een lange adem hebben. Maar ik kan het ook heel lang volhouden, hoor. Andere mensen hebben een elektrische trein, ik zie deze kwestie onderhand als een hobby.”